

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 10. veljače 2025.

POSL-2024-1-1/4

ISSN 1334-0557

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U PROSINCU 2024.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi **71,0%**.

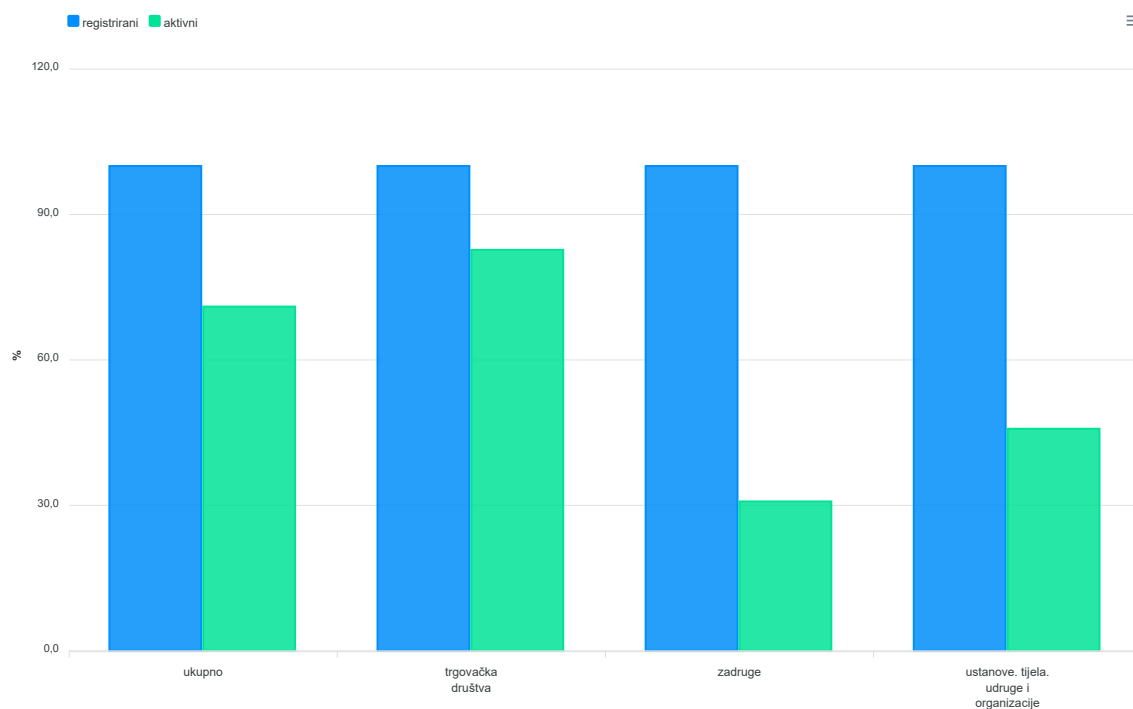
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	251 254	178 443	71,0
Trgovačka društva	172 627	142 732	82,7
Zadruge	2 116	652	30,8
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	76 511	35 059	45,8
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	102 817	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBEINIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U PROSINCU 2024.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	251 254	100,0	178 443	100,0	143 384	35 059	102 817
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 773	1,5	2 730	1,5	2 728	2	2 549
B Rudarstvo i vađenje	229	0,1	186	0,1	186	-	31
C Prerađivačka industrija	17 619	7,0	15 384	8,6	15 381	3	8 428
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 634	0,7	963	0,5	963	-	16
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	987	0,4	813	0,5	811	2	106
F Građevinarstvo	26 566	10,6	21 580	12,1	21 579	1	12 800
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 524	12,5	25 433	14,3	25 242	191	8 206
H Prijevoz i skladištenje	8 805	3,5	7 199	4,0	7 165	34	6 602
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15 947	6,3	12 670	7,1	12 621	49	6 263
J Informacije i komunikacije	10 390	4,1	9 064	5,1	9 036	28	3 964
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 424	0,6	912	0,5	891	21	489
L Poslovanje nekretninama	9 501	3,8	6 500	3,6	6 500	-	637
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26 602	10,6	23 174	13,0	23 013	161	18 587
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	10 027	4,0	8 169	4,6	8 164	5	4 647
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 862	1,1	965	0,5	15	950	6 532
P Obrazovanje	4 120	1,6	3 724	2,1	1 145	2 579	1 987
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 199	2,1	3 600	2,0	1 284	2 316	4 935
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 553	9,4	12 105	6,8	1 980	10 125	3 435
S Ostale uslužne djelatnosti	50 437	20,1	23 270	13,0	4 679	18 591	12 536
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	0,0	1	0,0	1	-	37
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	1	0,0	-	1	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	30

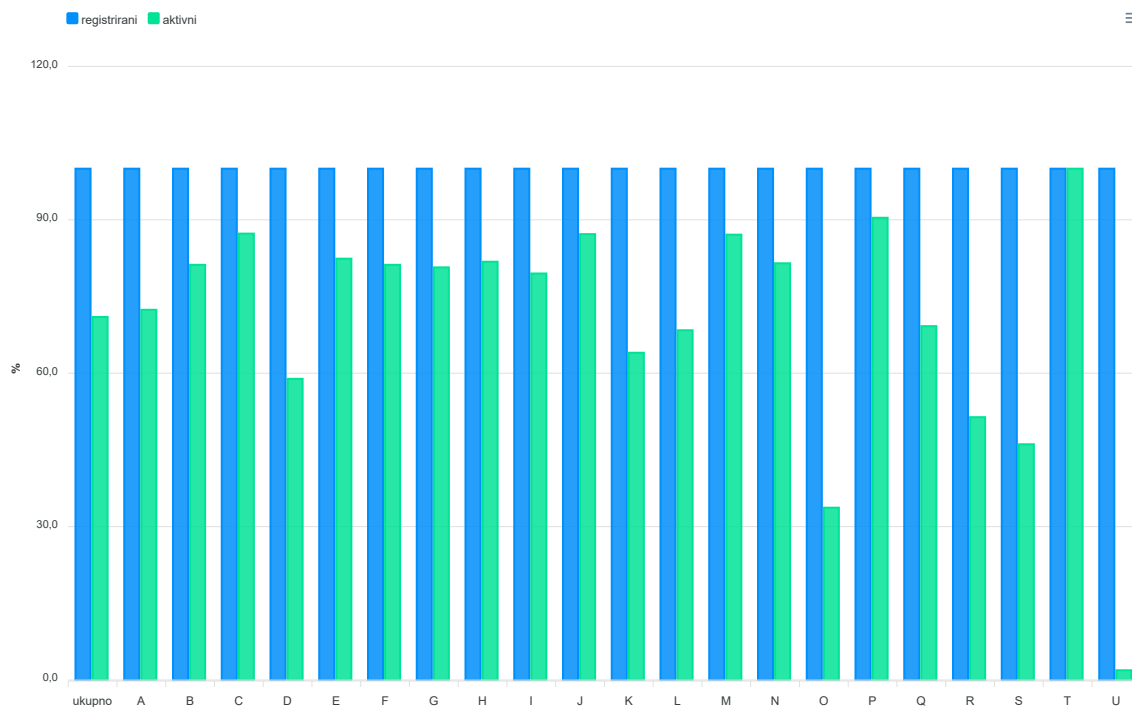
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 12,5% i aktivnih od 14,3%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,0% i aktivnih od 8,6%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,6% i aktivnih od 13,0%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 20,1% i aktivnih od 13,0%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,4%, a njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 68,1% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (17,6%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (16,0%), Prerađivačka industrija (10,7%), Građevinarstvo (15,0%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8,8%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata je 19,6%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,9%), Obrazovanje (7,4%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (6,6%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,7%).

Struktura prema djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., PROSINAC 2024.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

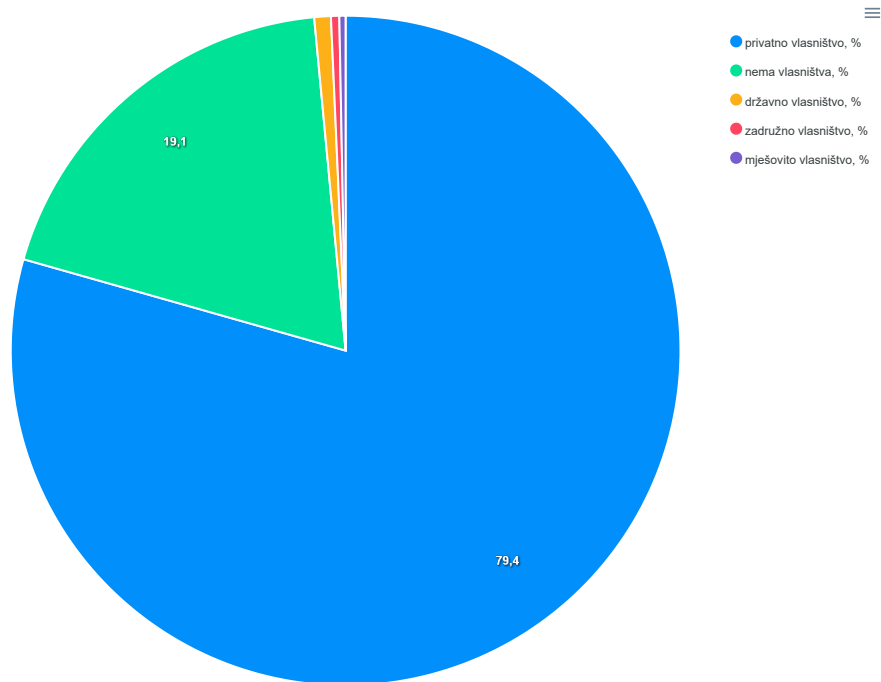
Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA I PODRUČJIMA NKD-a 2007., STANJE
31. PROSINCA 2024.

	Ukupno	Oblici vlasništva									
		državno		privatno		zadružno		mješovito		nema vlasništva	
		broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %	broj pravnih osoba	udio u ukupnome, %
Ukupno	178 443	1 461	0,8	141 716	79,4	653	0,4	593	0,3	34 020	19,1
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 730	9	0,3	2 426	88,9	273	10,0	20	0,7	2	0,1
B Rudarstvo i vađenje	186	3	1,6	175	94,1	2	1,1	6	3,2	-	-
C Prerađivačka industrija	15 384	52	0,3	15 075	98,0	112	0,7	143	0,9	2	0,0
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	963	32	3,3	922	95,7	3	0,3	6	0,6	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	813	319	39,2	484	59,5	1	0,1	7	0,9	2	0,2
F Građevinarstvo	21 580	67	0,3	21 421	99,3	56	0,3	35	0,2	1	0,0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	25 433	30	0,1	25 083	98,6	74	0,3	103	0,4	143	0,6
H Prijevoz i skladištenje	7 199	62	0,9	7 072	98,2	8	0,1	28	0,4	29	0,4
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12 670	44	0,3	12 487	98,6	36	0,3	59	0,5	44	0,3
J Informacije i komunikacije	9 064	40	0,4	8 956	98,8	7	0,1	37	0,4	24	0,3
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	912	18	2,0	859	94,2	6	0,7	10	1,1	19	2,1
L Poslovanje nekretninama	6 500	33	0,5	6 447	99,2	1	0,0	19	0,3	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23 174	174	0,8	22 791	98,3	25	0,1	84	0,4	100	0,4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8 169	81	1,0	8 057	98,6	16	0,2	12	0,1	3	0,0
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	965	38	3,9	2	0,2	1	0,1	1	0,1	923	95,6
P Obrazovanje	3 724	234	6,3	1 337	35,9	-	-	3	0,1	2 150	57,7
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 600	71	2,0	1 556	43,2	14	0,4	3	0,1	1 956	54,3
R Umjetnost, zabava i rekreacija	12 105	118	1,0	1 941	16,0	10	0,1	5	0,0	10 031	82,9
S Ostale uslužne djelatnosti	23 270	36	0,2	4 624	19,9	8	0,0	12	0,1	18 590	79,9
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	-	-	1	100,0	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	100,0

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, PROSINAC 2024.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno **79,4%** subjekata. U državnom je vlasništvu **0,8%** subjekata, u mješovitome **0,3%** njih, u zadružnom vlasništvu **0,4%**, a za **19,1%** pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,2%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,2%. Približno jednak udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,3%), Prerađivačka industrija (98,0%) te Informacije i komunikacije (98,8%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	178 443	62 222	96 839	14 958	3 786	357	281
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2 730	867	1 532	279	40	5	7
B Rudarstvo i vađenje	186	33	94	48	9	-	2
C Prerađivačka industrija	15 384	2 676	9 302	2 516	718	110	62
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	963	542	351	51	12	3	4
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	813	109	302	269	118	12	3
F Građevinarstvo	21 580	5 290	13 744	2 222	302	16	6
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	25 433	5 882	16 926	2 224	318	37	46
H Prijevoz i skladištenje	7 199	1 815	4 575	634	140	19	16
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12 670	3 371	7 735	1 387	151	12	14
J Informacije i komunikacije	9 064	2 292	5 920	695	130	17	10
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	912	192	594	70	31	7	18
L Poslovanje nekretninama	6 500	3 929	2 419	140	9	2	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23 174	5 596	16 250	1 185	132	6	5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8 169	3 154	4 363	500	121	18	13
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	965	22	311	416	165	29	22
P Obrazovanje	3 724	437	1 198	985	1 079	19	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 600	1 046	1 605	655	222	33	39
R Umjetnost, zabava i rekreacija	12 105	8 562	3 124	344	58	11	6
S Ostale uslužne djelatnosti	23 270	16 406	6 494	337	31	1	1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	1	-	-	1	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (**54,3%**) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 34,9% subjekti bez zaposlenih, 8,4% udjela imaju subjekti s 10 – 49 zaposlenih, 2,1% subjekti s 50 – 249 zaposlenih, a 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	172 627	142 732	760	604	126 661	106 559
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 142	2 455	19	14	2 398	1 947
B Rudarstvo i vađenje	227	184	6	6	206	167
C Prerađivačka industrija	17 385	15 269	208	152	13 404	11 941
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 628	961	7	5	1 439	850
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	980	810	5	3	820	725
F Građevinarstvo	25 857	21 524	79	55	17 441	14 351
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	31 152	25 168	92	70	24 449	20 179
H Prijevoz i skladištenje	8 743	7 157	34	28	5 243	4 553
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15 839	12 585	87	77	9 492	7 834
J Informacije i komunikacije	10 309	9 029	27	24	8 473	7 649
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 083	884	75	69	918	751
L Poslovanje nekretninama	9 498	6 499	31	27	8 422	5 848
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	26 364	22 988	71	61	20 848	18 485
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	9 957	8 148	8	5	7 191	6 057
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	20	14	-	-	12	10
P Obrazovanje	1 283	1 145	1	1	877	801
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 480	1 270	-	-	1 198	1 051
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 374	1 970	7	7	1 442	1 213
S Ostale uslužne djelatnosti	5 305	4 671	3	-	2 387	2 146
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 31. PROSINCA 2024.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	44 146	34 780	204	168	677	509	179	112
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	719	489	-	-	3	2	3	3
B Rudarstvo i vađenje	14	10	-	-	1	1	-	-
C Prerađivačka industrija	3 707	3 128	2	1	60	46	4	1
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	175	103	-	-	5	2	2	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	150	79	-	-	4	2	1	1
F Građevinarstvo	8 147	6 983	8	7	178	127	4	1
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	6 465	4 806	1	1	138	106	7	6
H Prijevoz i skladištenje	3 438	2 556	3	2	24	17	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	6 233	4 654	1	-	22	19	4	1
J Informacije i komunikacije	1 769	1 320	4	4	35	31	1	1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	44	21	-	-	13	13	33	30
L Poslovanje nekretninama	992	587	2	1	44	32	7	4
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5 137	4 203	176	146	118	88	14	5
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 710	2 052	4	3	26	20	18	11
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	1	-	-	-	-	7	3
P Obrazovanje	402	340	-	-	2	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	280	218	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	910	736	1	1	1	-	13	13
S Ostale uslužne djelatnosti	2 853	2 494	1	1	2	1	59	29
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 73,4%, a udio aktivnih 74,7%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću drugi je oblik prema brojnosti, s 25,6% registriranih i 24,4% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,0%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBENIM OBLICIMA, STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	76 511	45,8	74 114	2 397
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-	-	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3	66,7	3	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	200	95,5	200	-
H Prijevoz i skladištenje	34	100,0	34	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	50	98,0	50	-
J Informacije i komunikacije	68	41,2	68	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	250	8,4	250	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	185	87,0	185	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7	71,4	7	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2 841	33,4	444	2 397
P Obrazovanje	2 837	90,9	2 837	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 697	62,6	3 697	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	21 157	47,9	21 157	-
S Ostale uslužne djelatnosti	45 116	41,2	45 116	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	1,9	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojbenih oblika pokazuje da 96,9% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,1% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je **45,8%** aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 59,0% i udjelom aktivnih od 41,2%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 3,7% i udjelom aktivnih od 33,4%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 4,8% i udjelom aktivnih od 62,6%, te Obrazovanje, sa samo 3,7% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (90,9%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 31. PROSINCA 2024.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	251 254	172 627	142 732	2 116	652	76 511	102 817
Zagrebačka	16 818	12 429	10 822	90	21	4 299	6 037
Krapinsko-zagorska	4 960	3 059	2 643	54	13	1 847	2 770
Sisačko-moslavačka	5 674	3 026	2 548	103	22	2 545	2 512
Karlovačka	5 014	2 881	2 471	70	22	2 063	2 014
Varaždinska	7 876	5 225	4 552	56	17	2 595	3 272
Koprivničko-križevačka	4 031	2 218	1 937	44	24	1 769	1 809
Bjelovarsko-bilogorska	4 559	2 622	2 373	66	37	1 871	1 400
Primorsko-goranska	19 753	14 075	11 563	96	27	5 582	10 535
Ličko-senjska	2 241	1 206	999	38	11	997	907
Virovitičko-podravska	2 691	1 326	1 170	30	12	1 335	1 268
Požeško-slavonska	2 339	1 124	999	30	7	1 185	1 255
Brodsko-posavska	5 067	2 855	2 474	59	14	2 153	2 590
Zadarska	10 155	7 147	5 807	149	44	2 859	5 338
Osječko-baranjska	12 699	6 879	5 942	188	69	5 632	5 343
Šibensko-kninska	5 545	3 281	2 599	102	31	2 162	3 110
Vukovarsko-srijemska	5 751	2 721	2 344	153	58	2 877	2 664
Splitsko-dalmatinska	26 463	18 573	15 219	306	110	7 584	14 394
Istarska	18 400	14 339	11 128	72	11	3 989	9 166
Dubrovačko-neretvanska	7 691	4 841	4 042	60	32	2 790	4 181
Međimurska	5 775	4 020	3 503	25	7	1 730	1 574
Grad Zagreb	77 752	58 780	47 597	325	63	18 647	20 678

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 20,1%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,4% pravnih osoba i 14,0% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (7,9%), Istarska (7,3%) i Zagrebačka (6,7%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 34,1%, a u aktivnima 33,4%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,7%, a u registriranim 10,8%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2023. I 2024.

	2023.				2024.			
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.
Osnivanje	4 248	3 459	3 549	4 655	4 085	4 054	3 518	3 956
Trgovačka društva	3 900	3 121	3 290	4 317	3 731	3 741	3 210	3 641
Ostalo	348	338	259	338	354	313	308	315
Brisanje	110	29 273	14 984	2 044	1 545	52 127	994	3 665
Poduzeća	-	210 ¹⁾	202	9	6	1 036	7	12
Trgovačka društva	69	28 854	14 623	1 858	1 343	50 859	971	3 625
Ostalo	41	209	159	177	196	232	16	28
Usklađivanja prema Zakonu o trgovačkim društvima	3	4	5	4	5	1	5	5

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju povećao broj osnivanja i brisanja, dok je broj usklađenja jednak.

Udio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi **92,0%**.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojučana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

- trgovački sudovi
- ministarstva
- uredi državne uprave
- druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

- trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)
- tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa
- udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.)) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroznamenasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, tj. osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina Financijska agencija
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN Narodne novine

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr